

NAAR DE BRON VAN DON BOSCO'S CHARISMA

Goede katholieke lectuur

In onze 2de en 15de bijdrage hadden we het al over de grote invloed die Don Bosco uitoefende als schrijver en uitgever. Veel van zijn publicaties verschenen in de *Letture cattoliche* (Katholieke lectuur), kleine boekjes op zakformaat die vanaf 1853 maandelijks verschenen. Deze boekjes werden razend populair in heel Italië.

De oorsprong van deze *Letture cattoliche* lag niet bij Don Bosco zelf. In de woelige jaren van de éénmaking van Italië halfweg de 19de eeuw kwam de Kerk sterk onder druk te staan. In die omstandigheden beslisten de bisschoppen om met krantenartikels, katholieke geschriften en kleine werkjes in een eenvoudige en duidelijke taal het geloof te verdedigen. Het project werd toevertrouwd aan Mgr. Moreno, bisschop van Ivrea (60 km ten noorden van Turijn), die op dit vlak bekendheid verwierf toen hij in 1848 een katholieke krant oprichtte. De boekjes die onder zijn impuls vanaf september 1849 om de twee weken verschenen, bleken echter weinig succesvol. De kerkelijke taal was allesbehalve toegankelijk voor de gewone mensen en het project mislukte.

Ondertussen had Don Bosco al enkele boeken en kleinere werken op de markt gebracht die wel een ruime verspreiding kenden. Het lag dan ook voor de hand dat de bisschop van Ivrea toenadering zocht tot Don Bosco om samen te werken. Ze maakten een aantal afspraken: ze zouden boekjes uitbrengen in een eenvoudige volkse taal, het zou altijd gaan over de katholieke godsdienst, iedere maand zou er een deeltje verschijnen van 108 pagina's, het zou hetzelfde formaat hebben als de *Avvisi ai cattolici* (Raadgevingen voor de katholieken), een boek dat Don Bosco al in 1850 verspreidde en waarvan er - naar zijn zeggen - enkele honderdduizenden exemplaren verkocht werden, en ten slotte moest de prijs zo laag gehouden worden dat gewone mensen het konden betalen. Begin 1853 verscheen het eerste boekje. De samenwerking met Mgr. Moreno liep niet vlot en Don Bosco ging uiteindelijk zijn eigen weg met de *Letture cattoliche*.

De inhoud van deze maandelijkse boekjes werd gekleurd door de aanwezigheid van de Waldenzen in Turijn. Door de nieuwe grondwet van 1848 had deze groepering, die in protestantse hoek gesitueerd werd, meer rechten gekregen. Ze gaven sindsdien een eigen tijdschrift *Buona Novella* (Goed Nieuws) uit. Tegen hen in verdedigde Don Bosco het katholieke geloof als de enige ware godsdienst en de enige manier voor de mens om echt gelukkig te kunnen worden.

Wij die leven in een tijd van interreligieuze dialoog zouden onze wenkbrauwen fronsen bij de taal en de inhoud van wat Don Bosco soms schreef, maar zijn eerste bedoeling was zijn jongens (die wel eens door de Waldenzen benaderd werden om zich tot hun godsdienstige strekking te bekeren) op het juiste pad te houden. Don Bosco zag de *Letture cattoliche* dus vooral als een instrument om de katholieke geloofsinhouden in een volkse taal uit te leggen en om jonge en gewone mensen weerbaar te maken in het verdedigen van hun geloof.

Wilfried Wambeke